

ÅRSPLAN 2019 – 2020

Øvre Bardu barnehage

VENNSKAP – TRYGGHET – TILHØRIGHET

Bardu kommune

INNHold

VELKOMMEN TIL BARNEHAGEÅRET 2019/2020.....	3
PERSONALET I BARNEHAGEN.....	3
BARNEHAGENS FORMÅLSPARAGRAF.....	4
Barn og ungdom.....	4
Demokrati.....	4
Mangfold og gjensidig respekt.....	5
Likestilling og likeverd.....	5
Bærekraftig utvikling.....	5
Livsmestring og helse.....	5
HOVEDMÅL.....	5
SATSINGSOMRÅDER.....	6
BARNEHAGENS INNHold.....	7
Omsorg.....	7
Lek.....	7
Danning.....	8
Læring.....	8
Vennskap og fellesskap.....	9
Kommunikasjon og språk.....	9
Barnehager med samiske barn.....	9
BARNs MEDVIRKNING.....	9
SAMARBEID HJEM OG BARNEHAGE.....	10
OVERGANGER OG TILVENNING.....	10
PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON.....	10
VÅR DIGITALE PRAKSIS.....	11
BARNEHAGENS FAGOMRÅDER.....	11
Kommunikasjon, språk og tekst.....	11
Kropp, bevegelse, mat og helse.....	12
Kunst, kultur og kreativitet.....	12
Natur, miljø og teknologi.....	13
Antall, rom og form.....	13
Etikk, religion og filosofi.....	14

Nærmiljø og samfunn.....	14
BURSDAGSFEIRING I BARNEHAGEN.....	15
SAMARBEIDSUTVALGET.....	15
TIDSRAMME OG DAGSRYTME.....	15
NOEN AV VERKTØYENE VÅRE.....	16
SAMARBEIDSPARTNERE.....	16

VELKOMMEN TIL BARNEHAGEÅRET 2019/2020

Velkommen til Øvre Bardu barnehage som er en kommunal to – avdelings barnehage som ligger i landlige omgivelser 5 km fra Setermoen sentrum mot Altevatn. Vi har flotte turområder rett utenfor døra med gangavstand til vann, blåbærskog og fine turstier i marka.

Vi holder til i samme bygg som Øvre Bardu skole, og har et nært samarbeid med dem for å skape gode overganger for barna.

PERSONALET I BARNEHAGEN

Lill-Hege Samuelsen, styrer.

Utdannet barnehagelærer i -95 fra Høgskolen i Tromsø. Videreutdanning i utdanningsledelse fra Universitetet i Tromsø. Har til sammen arbeidet som pedagogisk leder i 19 år og styrer i 4 år før tiltredelse her i juni -18.

Gunn Helen Hanstad Movinkel, pedagogisk leder.

Utdannet barnehagelærer i -99 fra Høgskolen i Tromsø. Videreutdanning i pedagogisk arbeid på småskoletrinnet og fritidspedagogikk fra Universitetet i Tromsø. Har arbeidet som assistent fra -93, til -99, ett år i småskolen, og ellers som pedagogisk leder.

Marthe Seloter, pedagogisk leder.

Utdannet barnehagelærer i – 06 fra Høgskolen i Bodø. Har arbeidet som pedagogisk leder i Sørreisa kommune, deretter i Bardu kommune i ulike barnehager fram til høsten 2015 da hun kom til oss. Tok videreutdanning i språk 2017/18.

Eva- Beate Mikalsen, assistent.

Utdannet barnepleier i -93. Har arbeidet i ulike barnehager i kommunen fram til hun kom til oss i 1996.

Nancy Kristoffersen, assistent.

Har arbeidet i barnehage på Sortland fra 2000. Begynte i barnehage i Bardu kommune i 2005, og kom til oss høsten 2015. Har gjennomført ei kursrekke for assistenter i barnehage i regi av fylket.

Ingeborg Strømsmo, assistent.

Utdannet barnepleier i 1991. Har arbeidet i ulike barnehager i Bardu kommune siden -88. Hun har i flere omganger tatt kurs i regi av Universitetet i Tromsø, og har studiepoeng innenfor faget kommunikasjon og samhandling. Har begynt på barnehagelærerutdanning høsten 2017.

Unn Merete Kjølhaug Øistad, assistent.

Utdannet fagarbeider i barne- og ungdomsarbeider faget i 2016 Har arbeidet i barnehage siden -06, og kom til oss høsten -15. Fra tidligere har hun praksis fra arbeid med barn med spesielle behov. Har begynt på barnehagelærerutdanning høsten 2017.

Taina Kjæreng, assistent.

Har arbeidet i barnehage siden -92, da hun startet i Øvre Bardu. Senere har hun arbeidet i ulike barnehager, deretter i vikarordninga før hun kom tilbake hit i 2017.

BARNEHAGENS FORMÅLSPARAGRAF

Jf. lov om barnehager

§ 1. Formål

”Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.”

Barn og barndom

Vi i Øvre Bardu barnehage anerkjenner og ivaretar barndommens egenverdi. Det er et overordnet prinsipp at barnets beste skal være det grunnleggende hensyn i alle handlinger og avgjørelser som berører barnet.

Demokrati

Vi jobber for å fremme demokrati, respekt for forskjellighet og positive holdninger til å leve sammen i fellesskap. Hos oss skal alle få medvirke uavhengig av kommunikasjonsevner og språklige ferdigheter.

Mangfold og gjensidig respekt

Vi synliggjør, fremmer og verdsetter mangfold og gjensidig respekt. Alle skal bli sett og anerkjent for den de er og alle skal ha en plass i fellesskapet. Vi er bevisst på å bruke personalets forskjellighet som rollemodeller for barna. Alle barn skal få speilet sin familie i barnehagen.

Likestilling og likeverd

Likestilling og likeverd skal fremmes uavhengig av forhold som blant annet kjønn- og kjønnsidentitet, etnisitet, sosial status, religion osv. Alle former for diskriminering skal motvirkes og barnehagen skal fremmenestekjærlighet. Personalet må reflektere over sine egne holdninger til dette.

Bærekraftig utvikling

I barnehagen skal barna lære gode holdninger og handlemåter for mer bærekraftige samfunn, og hvordan vi som lever i dag skal få dekket grunnleggende behov uten å ødelegge kommende generasjoners mulighet til å få dekket sine. Barna skal erfare å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen. Hos oss bretter vi melkekartonger og snakker med barna om tema som gjenbruk o.l.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til utjevning av sosiale forskjeller. Både fysisk og psykisk helse skal fremmes, og barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge og aktivt håndtere krenkelser og mobbing. Dette framgår tydelig av målsettingen vår i Øvre Bardu barnehage, som sier at alle hos oss skal oppleve vennskap, trygghet og tilhørighet.

En viktig faktor i dette arbeidet er hvordan de voksne opptrer i ulike situasjoner. Er det noen barn som oftere enn andre ikke blir hørt eller sett? Hvordan snakker vi om andre barn eller voksne? Hvilket kroppsspråk får vi når vi er irritert for at noen ikke «hører etter» eller «bråker»? Er vi mer opptatt av egne behov for voksen snakk enn å gi barna vår oppmerksomhet? Klarer vi å være profesjonelle yrkesutøvere? Dette er tema vi tar opp og drøfter i personalgruppa.

Daglig fysisk aktivitet, å fremme bevegelsesglede og motorisk utvikling samt det å gi barna gode matvaner er en viktig oppgave for barnehagen.

Personalet skal være bevisst på at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages. Personalet har en selvstendig opplysningsplikt til barnevernet jf. Barnehageloven § 22.

HOVEDMÅL

Vi har som mål at ungene i Øvre Bardu barnehage skal oppleve at de er verdifulle, at de har venner og at de kjenner trygghet og tilhørighet. Herunder kommer følgende delmål:

Alle skal være med i leken. Vi skal lære ungene å bli i stand til å etablere vennskap og mestre allsidig lek.

Alle, både barn og voksne, skal være høflige, snakke i en hyggelig tone, og lytte til hverandre. Vi sier hei når vi kommer, ha det når vi går, venter på tur, sender hverandre ved bordet, lytter til hva andre har å si osv.

Personalet er gode sosiale og språklige modeller for barna.

SATSINGSOMRÅDER

Barnehagene fikk ny Rammeplan i 2017. For å få drahjelp i implementeringen av denne, har Bardu kommune besluttet å delta i tre nasjonale satsinger; realfag, inkluderende barnehage- og skolemiljø og språk – RIS. Her kommer kort om hver:

Realfag.

I regjeringens realfagstrategi «Tett på realfag» er det et overordnet mål å forbedre barn og unges kompetanse i realfag. Andelen elever på lavt nivå i matematikk skal reduseres, og flere skal prestere på høyt nivå. I tillegg skal realfagskompetansen hos personalet forbedres.

Bardu kommune har bestemt at vi skal satse spesielt på matematikk innenfor realfagene, og vi har egen ressursperson i realfag, Gunn. I samarbeid med styrer koordinerer hun og legger til rette for at personalet får kompetanseutvikling i faget, og er bindeleddet mellom barnehagen og UIT og andre instanser vi har samarbeid med. I løpet av høsten skal vi lande konkrete tiltak for oss i Øvre Bardu barnehage.

Inkluderende barnehage- og skolemiljø (IBS)

Utdanningsdirektoratet har kommet med et kompetansehevingstilbud som skal styrke barnehagers, skolars og eiers kompetanse i å fremme trygge miljøer og forebygge, avdekke og håndtere mobbing og andre krenkelser. St.mld. nr. 19 *Tid for lek og læring – Bedre innhold i barnehagen* og NOU 2015:2 *Å høre til – Virkemidler for et trygt psykososialt skolemiljø* er noe av bakgrunnen for satsinga.

Vi har kommet i gang med personalarbeidet, og den lokale tiltaksplanen er så å si ferdig. Vinteren har vært brukt til kompetansehevingsarbeid. Vi har skaffet oss oversikt over forskning på temaet, og gjort kartlegging av egen barnehage og funnet vårt eget ståsted og hva vi skal jobbe videre med. Voksne som gode rollemodeller er nøkkelen for å lykkes med forebyggende arbeid. Vi må lære ungene våre å omfavne ulikheter, bruke et språk som snakker andre mennesker opp og fram i stedet for ned, og ikke minst tørre å gi tilbakemeldinger til hverandre når vi opplever at noen går «utenfor ramma» for hva som er greit.

Språksatsing

I 2016 ble Bardu en av landets språkkommuner. Siden da har barnehager og skoler i kommunen arbeidet med Språkløyper, et kompetansehevingsopplegg innenfor lesing og skriving for og med barn. Vi har også jobbet med å lage gode helhetlige planer for å sikre gode overganger mellom de ulike arenaene barna oppholder seg, med særlig fokus på språk. Personalet som gode språkmodeller og det å sette lesing på dagsorden igjen har vært viet fokus i Øvre Bardu barnehage. Dette arbeidet fortsetter selv om den formelle satsingsperioden på språk nå er over. Å drive med realfags- og inkluderingsarbeid uten å være språkbevisst er ikke mulig.

BARNEHAGENS INNHOLD

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. Lek, undring og utforsking står sentralt. Arbeidet med innholdet må ses i sammenheng. Barnehagen er en kulturarena med en atmosfære preget av humor og glede. Her har vi oppsummert noen viktige hovedpunkter hentet fra rammeplanen og hvordan vi jobber med dette hos oss:

Omsorg

For at barna skal trives og være trygge forutsetter det at personalet møter dem med omsorg. Den som blir vist omsorg lærer også å vise omsorg for andre. Personalet skal vise fysisk omsorg, inkludert ro og hvile, skape gode relasjoner og tilknytning, være sensitiv for barnas behov, støtte og oppmuntre til å ta imot og gi omsorg til andre og bidra til at barna utvikler tillit til seg selv og andre.

1-3 år:

- o Barnehagen har primærkontakter ved oppstart for å sikre tilknytning.
- o Personalet sikrer at barna får ernæringsmessig god mat og tilstrekkelig hvile i en dagsrytme som er tilpasset barnas behov.
- o Barna lærer at de må dele leker med hverandre.
- o Personalet er lydhøre og sensitive for barnas behov.
- o Personalet er bevisst på sin rolle som forbilde og modell for omsorgsfull atferd.

3-6 år:

- o Barnehagen vurderer i hvert tilfelle behovet for primærkontakt for barn som skifter avdeling.
- o Barna deltar på Steg for Steg og lærer å kjenne igjen og sette ord på egne og andres følelser.
- o Vi samtaler med barna om at alle skal være med i leken, om det at alle skal få være med og bestemme og at det kan være lurt å ha hver sin tur.
- o Vi snakker om følelser og viser at vi ser når barna viser omsorg for hverandre.
- o Personalet er forbilder og modell for omsorgsfull atferd ved at vi viser at vi bryr oss om hverandre i det daglige.

Lek

Leken skal være sentral i barnehagen, og lekens egenverdi er udiskutabel. I leken utvikles alle sidene ved barnet, og barn som ikke får være med i lek mister en viktig arena for egen utvikling. Vi har nulltoleranse for utestenging. Personalet skal inspirere til allsidig lek både ute og inne, alene og sammen med andre. Personalet må organisere rom, tid og lekemateriale og inspirere til ulike typer lek. Observasjon og veiledning for å bidra til at alle får være med i leken er viktig.

1-3 år:

- o Vi skjermer tid i løpet av dagen slik at barna får tid til å leke.
- o Vi observerer hva barna er interessert i og passer på å ha utstyr framme som kan oppmuntre til og utvide leken.

- o Vi bruker konkreter i formidling av historier til barna slik at de får inspirasjon til egen lek.
- o Vi lar ungene få utfolde seg i kroppslige aktiviteter.

3-6 år:

- o Vi gir ungene varierte leseopplevelser som kan inspirere til lek.
- o Vi har en dagsrytme som sikrer at det blir nok tid til å leke.
- o Vi dramatiserer fortellinger for ungene.
- o Vi hjelper alle inn i leken.

Danning

Barnehagen skal bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i et demokratisk fellesskap. Barnehagen skal både fremme samhold og solidaritet samtidig som barnas individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Evne til kritisk tenking og refleksjon og vurdering skal oppmuntres slik at barna får kompetanse til både å stå imot og å handle slik at de kan skape endringer.

1-3 år:

- o Barna lærer regler for ulike aktiviteter som påkledning, måltid, samlingsstund og lignende.
- o Barna får gradvis være med og ha innflytelse i disse aktivitetene. Eksempelvis ved å velge pålegg og måtte spise opp før de får nytt, trekke sang kort og dermed bestemme innholdet i samlingsstunda, og være med og bestemme varighet på aktivitet for å nevne noe.
- o Personalet utfordrer barna til å undre seg over fenomener, for eksempel hvis noen virker lei seg eller glad. Dette gjøres både i uformelle og formelle (Start – samling) sammenhenger.

3-6 år:

- o Barna blir i større grad tatt med på råd når vi skal bestemme aktiviteter og innhold i disse. De må si noe om egne valg og hva de får å si for andre.
- o Barna blir utfordret på å si noe om hva de tenker i ulike sammenhenger. Det kan handle om egne og andres følelser, om rettferdighet, om miljøvern og andre tema som er naturlig å berøre.
- o Vi snakker med barna om menneskerettigheter og om barnekonvensjonen.
- o Vi samtaler om forskjellighet og at det er fint at vi er ulike og har ulike tanker og preferanser.

Læring

Barnehagen skal være et stimulerende miljø for læring og mestring. Her skal barna få stimulert sin nysgjerrighet, kreativitet og sitt vitebegjær, og barnehagen skal bidra til at barna forstår

sammenhenger og utvider sine perspektiver slik at det gir ny innsikt. Barna skal selv aktivt bidra i egen og andres læring.

1-3 år:

- o Personalet har tilgjengelig leke- og aktivitetsmateriell som treffer barna utviklingsmessig.
- o Vi ser i faktabøker fra barna er små og snakker om det vi ser, for eksempel er faktabøker om insekter aktuell om sommeren.

3-6 år:

- o Vi presenterer tema for barna der de ut fra ulike innfallsvinkler kan utforske og bearbeide stoffet.
- o Valg av bearbeidingsmåter skal ta utgangspunkt i barnas initiativ og utforskertrang- og behov.

Vennskap og fellesskap

Det å lære seg sosial samhandling og det å lære å etablere og opprettholde vennskap er grunnpilaren i menneskets videre utvikling. Vi mener at gode holdninger til hverandre må etableres fra starten, og vi har nulltoleranse for utestenging. Det betyr også at vi har mange utfordringer med å finne gode måter å takle at noen ikke vil ha med andre i lek. Vi bruker mye tid på å nyansere og finne mulige løsninger i lag med barna.

Kommunikasjon og språk

Vi har deltatt i en nasjonal språksatsing gjennom å være språkkommune. Voksenrollen vil her ha ekstra fokus, og noe av det vi skal jobbe med er hvordan personalets måte å kommunisere på i ulike situasjoner får betydning for hva barna lærer av oss som språk- og rollemodeller.

Barnehager med samiske barn

Samiske barn og foreldre skal forvente at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold.

BARNES MEDVIRKNING

Vi ivaretar barns medvirkning med utgangspunkt i deres alder og modningsnivå. Alle sin stemme skal bli hørt. På Kalvebingen er det særlig viktig også å tolke den non verbale kommunikasjonen for å kunne ivareta barns rett til medvirkning. For eksempel kan barnets oppmerksomhet mot en bestemt leke være avgjørende for at personalet kan bruke denne som innfallsport til et opplegg eller en aktivitet med barna. Barn som er opptatt av dyr kan bli utfordret til å videreutvikle denne interessen hvis personalet er observante for nettopp dette. Likedan forteller barnet mye om de er tilfreds, slitne, lei seg gjennom sin væremåte. Dette gjelder for alle barn, ikke bare de yngste.

På Kløverenga er barna eldre og uttrykker oftere synspunkter og interesser verbalt. De ønsker å gå på tur, spise lunsjen ute, bytte ut leker eller ominnrede rom, og ofte lar det seg gjøre å etterkomme disse ønskene. Valg av bok er et annet eksempel.

En viktig side ved barns medvirkning er at barna ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.

SAMARBEID HJEM OG BARNEHAGE

Vi har innført et foreldremøte på våren for de som har nye barn i barnehagen fra august. Her starter samarbeidet allerede før barnet er begynt. Vi har også oppstarts samtaler tidlig på høsten for disse, i tillegg til et foreldremøte for alle foreldrene. Foreldremøtet på høsten er todelt; først en felles del der vi har et faglig tema, og deretter avdelingsvise møter der personalet og foreldrene tar opp ting som angår den bestemte gruppa. Det viktigste samarbeidet finner sted i de daglige møtene mellom familien og barnehagen ved bringing og henting. Her utveksler vi gjensidig informasjon som kan ha betydning for barnets trivsel og utvikling på begge arenaer. I foreldresamtaler fordyper vi oss i barnets utvikling på ett eller flere områder. Vi tilbyr slike samtaler etter jul hvert år for alle, men har foreldresamtaler etter nærmere ønsker og avtaler flere ganger i løpet av året. Brukerundersøkelse skal gjennomføres i løpet av november 2019. Innspill vi får fra foreldrene under veis tar vi med oss når vi vurderer og planlegger videre virksomhet. For eksempel har innspill i foreldresamtaler i vinter medført at vi har gjort endringer på tilbudet av varme måltider i barnehagen.

OVERGANGER OG TILVENNING

Når barnet begynner hos oss får det en kontaktperson i personalet på sin avdeling. Denne skal bidra til at barnet får en trygg tilknytning i barnehagen i overgangen til et liv utenfor hjemmet. Barna bruker ulik tid på tilvenningen, og vi er opptatt av å bruke den tiden som det enkelte barn trenger. For noen kan det være nok med to- tre tilvenningsdager, andre vil trenge ei uke eller mer. Det er viktig med korte dager i starten når barnet skal bli kjent med rommene, lekeplassen og mange nye ansikter. Personalet gjør avtaler med foreldrene fortløpende i denne perioden.

Ved overgang fra Kalvebingen til Kløverenga er vi i en gunstig situasjon hos oss. Vi lever så tett på hverandre i det daglige at barna er godt kjent med både lokaler og personale og andre barn fra før. Vi vurderer allikevel hvert enkelt barn sitt behov for en ekstra kontaktperson ved interne overganger.

Overgangen til skolen har vi fått gode rutiner på. Pedagogene i barnehagen og på skolen møtes og lager en felles plan for overgangen som går gjennom hele det siste barnehageåret og som avsluttes utpå høsten etter at de har gått på skolen noen uker. Barnehagen skriver overgangsskjema som følger barna over i skolen der hensikten er å gi skolen informasjon om styrker hos barnet som de kan bygge videre på. Det viser også hvilke områder barnet har fått kjennskap til gjennom arbeidet i førskolegruppa. Her kommer også eventuelle særskilte behov fram.

PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON

Lov om barnehager med forskrifter setter rammer for det pedagogiske tilbudet vi gir. I tillegg deltar vi i en nasjonal og regional satsing på realfag og inkluderende barnehage- og skolemiljø, samtidig som vi fortsetter arbeidet med språksatsingen. Planlegging av innholdet i Øvre Bardu skjer på bakgrunn dette.

Samtaler og vurderinger sammen med foreldrene samt refleksjoner og vurderinger på den enkelte avdeling og i fellesskap med hele personalet hjelper oss å tilpasse planene til våre barn både enkeltvis og i gruppe. Vi snakker også med barna om hva de liker å gjøre og hva de syns om opplegg vi har hatt. Barnets trivsel og utvikling samt pedagogisk innhold er det som er gjenstand for vurderingen.

Arenaer for vurdering og refleksjon hos oss er samtaler med barn og foreldrene, ukentlige avdelingsmøter, månedlige personalmøter og planleggingsdager. Her deltar hele personalgruppa. På ledernivå har vi interne ledermøter for pedagogiske ledere og styrer, kommunalt ped .ledernetverk for ped.lederne, fagmøte for alle styrerne. Sist vinter innførte vi også lærende nettverk for utviklingsgruppene i hele regionen som ble en viktig arena for både vurdering, planlegging og dokumentasjon. Dette videreføres.

Ut over den pedagogiske dokumentasjonen (=refleksjoner og vurderinger i personalet) har vi dokumentasjon tilgjengelig slik at vi kan synliggjøre for andre hva vi driver med for å innfri kravene i rammeplanen. Hos oss har vi blant annet årsplanen delt ut til eier, alle foreldre og medlemmer av samarbeidsutvalget. Vi har referater fra personalmøter hengende oppe, spesialutskrifter av vurderinger og arbeid med språksatsingen, bilder fra ulike aktiviteter henges opp, formingsopplegg utstilt og vi skriver årsrapport som henges opp og sendes ut til både eier og brukergrupper. Kalvebingen sender ut månedsbrev med informasjon om forrige måneds aktivitet på avdelinga.

VÅR DIGITALE PRAKSIS

Av digitale verktøy har vi først og fremst PC og i-Pad. I tillegg har vi et dokument kamera som vi skal ta i bruk. I-Pad brukes stort sett til å la barna spille pedagogiske spill, PC bruker vi til bildebehandling og til å lete etter bilder og informasjon sammen med barna. Dokument kamera fikk vi sist vinter. Dette kan brukes til både å lese bok på storskjerm og til andre ting. Personalet skal lære mer om bruken av dette framover. Vi er bevisst på å formidle digital dømmekraft og snakker med barna om opphavsrett og kildekritikk.

BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

De sju fagområdene vi arbeider med er skissert i rammeplan for barnehagen (Rpl.2017). Fagområdene skal ses i sammenheng og de skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barns rett til medvirkning skal ivaretas i valg av retning og arbeid. Her kommer en kort versjon av hva fagområdene inneholder, samt en plan for hvordan vår barnehage tenker progresjon i arbeidet med dem.

Kommunikasjon, språk og tekst

Utvikling og utforskning av språk i vid forstand er essensen av dette fagområdet. Dette skjer både gjennom at barna får leke og ved at personalet introduserer barna for ulike språk- og språkformer, dialekter fra både samtid og fortid. Barna skal få utforske både skriftlig og muntlig språk. Vi skal bade barna i språk!

1-3 år:

- Personalet hjelper de yngste med å sette ord på følelser og opplevelser slik at barna etter hvert får dem inn i sitt ordforråd. «Nå ble du lei deg». «Du vil ha melk» osv.

- Vi leser på måter som er tilpasset barna. For de yngste bruker vi mye konkrete, og vi lar barna delta aktivt i lesinga.
- Vi har planlagte lesestunder med faste grupper og leser utenom det også.
- Vi er bevisst på leseretning når vi henger opp symboler på det vi har gjort (sang kort).
- Vi synger og bruker gjerne bevegelsessanger.
- Vi klapper rytmen i navn eller andre ting.

3-6 år:

- Vi synger, leser, samtaler og tuller og tøyser med språket.
- Vi leser på måter som er tilpasset barnas økende alder. Vi lar barna selv delta aktivt i lesingen. Vi leser bilder, ord, ord og bilder i lag, med og uten konkrete og vi samtaler underveis.
- Vi dramatiserer noen ganger.
- Vi har planlagte lesestunder med faste grupper og leser utenom det også.
- Vi oppfordrer til lekeskriving.
- Vi skriver ned barns fortellinger.
- Vi oppmuntrer alle forsøk på å skrive.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Forståelse for sammenhengen mellom sunn mat og god helse er viktig. Barnehagen har en viktig oppgave med å lære barna gode vaner både i forhold til kost, hygiene, bevegelsesglede og det å sette grenser for egen kropp og respektere andres grenser.

1-3 år:

- Vi tilbyr barna sunn mat i det daglige kostholdet. Det vil si grovt brød, minst mulig tilsatt sukker, sunt fett og grønnsaker og frukt.
- Vi innarbeider gode hygienerutiner før måltider og i forbindelse med stell og toalettbesøk.
- Vi bruker tid på å la barna kle av og på seg selv.
- Vi er ute i all slags vær. Hvis vi av ulike grunner ikke kommer oss ut, bruker vi gymsalen på skolen.
- Barna får bevegelsesutfordringer ved at de må prøve selv, f.eks. å komme seg opp og ned på stolen, prøve å reise seg opp uten voksen hjelp når de faller osv.

3-6 år:

- Vi opprettholder det sunne kostholdet og samtaler med ungene om hva sunn mat er.
- Vi gir barna flere fysiske utfordringer etter hvert som de blir eldre, blant annet går vi på litt lengre turer.
- Vi følger opp hygienerutiner.
- Vi snakker om kroppen, at den er din, og at du bestemmer over den.
- Vi snakker om at ingen andre kan bestemme over din kropp og dine grenser.
- Vi er ute i all slags vær og bruker gymsalen når vi er forhindret fra å gå ut.

Kunst, kultur og kreativitet

Barnehagen skal støtte barna i å skape sine egne kunstneriske og kulturelle uttrykk. De skal bli kjent med ulike uttrykksformer som billedkunst, kunsthåndverk, film, arkitektur og design i tillegg til de mer tradisjonelle som musikk, dans, drama, språk og litteratur. Det å bli kjent med ulike verktøy, materialer, teknikker og teknologi er en del av dette.

1-3 år:

- Vi har daglige sang samlinger ledet av voksne.
- Vi har ukentlige historiefortellinger ved å se i bøker, fortelle historier ved hjelp av konkreter, leke enkle historier osv.
- Ungene deltar i enkle formingsaktiviteter, for eksempel fingermaling, rive papir, bruke lim osv.
- Vi ser på bilder og undre oss over det vi ser.

3-6år:

- Vi har daglige samlinger ledet av voksne og etter hvert barna selv.
- Vi har ukentlige historiefortellinger der de selv deltar i større grad enn på småbarns avdeling, både i form av å være fortellere, men også med dramatisering.
- Vi utvider / avanserer materialvalget i formingsaktiviteter og utprøving av flere teknikker, for eksempel melismaling, maling med svamp, pensel, på sandpapir, på glatt underlag osv.
- Vi bruker internett til å se på ulik arkitektur, og prøve å lage selv.
- Vi ser på ulik kunst, lokalt og på internett.

Natur, miljø og teknologi

Barnehagen skal bidra til at barna blir glad i naturen og forstår verdien av den og utvikler ønske om å verne om den. Gjennom lek og naturopplevelser til alle årstider får barna erfaringer som også kan knyttes opp til naturvitenskapelige fenomener og læring om redskaper og teknologi.

1-3 år:

- Vi er ute til alle årstider og i all slags vær (utenom ekstrem kulde).
- Vi undrer oss over vekster i naturen.
- Vi ser på sola, månen, stjerner og nordlys. Ofte har vi formingsaktiviteter knyttet til dette.
- Vi sorterer søppel; skyller og bretter kartonger, kverner matavfall.
- Vi lar ungene være med når vi leter etter ting på internett, de får spille spill på ipad.

3-6 år:

- Vi har mere utetid når barna kommer på stor avdeling.
- Vi undrer oss over fenomener i større grad (der barna når de var yngre mest observerte).
- Vi går på ski og kommer oss ut av barnehagen også vinterstid.
- Vi klatrer i trær, plukker bær, tar med søppel hjem osv.
- Vi spiser ute når været tillater det, både medbragt niste og vi lager mat på bålet/ bålpanne
- Vi samtaler med barna om naturvern, om søppelsortering og om at vi skal bevare naturen for de som kommer etter oss.
- Vi snakker om elg- og rypejakt og deltar etter mulighet på slakting av elg og setter opp rypesnare.
- Vi undrer oss og gjør forsøk i lag med barna, f.eks. «Hva skjer hvis...»
- Vi bruker ulik teknologi og tar med ungene i dette. Eksempler er bruk av pc, projektor, smart kamera, bruk av smarttelefon osv.

Antall, rom og form

Barna skal få hjelp til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Det skjer ved at de oppdager, utforsker og skaper strukturer. I barnehagen skal ungene få oppdage matematikk i dagliglivet og på andre områder og få stimulert både undring, nysgjerrighet og motivasjon for

problemløsning. Gjennom lek og sammenligning skal barna sammenligne, sortere, plassere, orientere, visualisere, kjenne former, mønster, telle og måle.

1-3 år:

- Enkel telling; en fot, to føtter, en sko, to sko, telle barnegruppa.
- Lære først, sist og sortere stor og liten.
- Sortere farger og størrelser gjennom ulike spill og i lek.
- Lære forskjellen på tomt og fullt.
- Stifte bekjentskap med former, enkle først med sirkel, trekant, firkant.

3-6 år:

- Telling i naturlige situasjoner, for eksempel hvor mange skal sitte ved dette bordet? Osv.
- Lære flere matematiske begreper / utvide fra det som allerede er kjent for barna som liten, mellom, stor, over og under, foran og bak osv.
- Sortere former i ulike sammenhenger og gjenkjenne hva som karakteriserer formene.
- Spille både brettspill og digitale spill.

Etikk, religion og filosofi

Dette fagområdet gjenspeiler barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag. Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i de religioner og livssyn som er representert i barnehagen. Arbeidet med dette skal hjelpe barna til å forstå at det fins mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på. Barna skal utvikle toleranse, forståelse og respekt for ulikheter på alle områder. Filosofering, undring, kritisk tenking og dømmekraft skal øves opp her.

1-3 år:

- Vi arbeider med at barna skal dele leker med hverandre.
- Vi samtaler om / setter ord på følelser og øver på å ta hensyn til andre.
- Vi feirer religiøse høytider som jul og påske.
- Vi som arbeider med barna må være tydelige og gode forbilder fordi måten vi opptrer på ovenfor andre er «fasiten» til barna.
- Vi bruker undring som et virkemiddel til å få barna til å reflektere.

3-6 år:

- Vi har nulltoleranse for utestenging i leken.
- Vi fortsetter å bruke undring som verktøy for å sette i gang refleksjonsprosesser.
- I tillegg til at personalets er viktige forbilder, blir nå samtaler og undring med barna et viktig supplement til å utvikle gode holdninger.
- Vi feirer religiøse høytider som jul og påske.

Nærmiljø og samfunn

Barnehagens hverdagsliv skal legge grunnlaget for innsikt og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn, og sikre opplevelse av tilhørighet til nærmiljøet. Her skal barna lære om lokale tradisjoner og om yrker og samfunnsinstitusjoner. Lek og varierte aktiviteter skal gi barna erfaring med å lytte, forhandle og diskutere. Barna skal få begynnende kjennskap til menneskerettighetene. Dette fagområdet omfatter også kjennskap til samisk språk, kultur og tradisjon. Likedan til nasjonale minoriteter som kvener/ norskfinner, jøder, skogfinner, rom og romanifolk/ tatere.

1-3 år:

- Vi deler med hverandre.
- Vi har hver sin tur til å prate, trekke sang kort o.l. i samlingsstunder.
- Vi har Start for toåringene.
- Vi øver gjennom hele dagen på turtaking og å dele på å lytte og prate.
- Vi deltar på enkle tilstelninger på skolen og på Viking.
- Vi besøker naboer.

3-6 år:

- Barna får høre om barnekonvensjonen og menneskerettigheter.
- Vi har Start for treåringene og Steg for steg for de som er over tre år.
- Samtaler om at valg vi tar får konsekvenser for andre.
- Vi markerer Samefolkets dag 6.februar med mat, kultur og historie. I samme periode blir barna kjent med de øvrige nasjonale minoritetene.
- Vi gir barna innblikk i hvor vi står i et historisk perspektiv med fortid, nåtid og framtid.

BURSDAGSFEIRING I BARNEHAGEN

Vi feirer bursdager med å heise flagg ute når barna kommer om morgenen. Inne er det feiring med sang bursdags krone, oppskyting av bursdagsraketter samt langbord med duk og bordkort i lunsjen. De store barna velger bursdagsleker og de får lov å se film i kvilestunda.

Det er ikke anledning til å dele ut bursdagsinvitasjon i barnehagen.

SAMARBEIDSUTVALGET

er barnehagens øverste organ, og behandler saker som angår barnehagen. Samarbeidsutvalget godkjenner barnehagens årsplan, tar opp saker på vegne av foreldrerådet (=alle foreldrene), personalet, eller får saker fra administrasjonen til høring. Utvalget er satt sammen av likt antall representanter fra foreldrene og ansatte og en politisk valgt representant. Styrer er sekretær for utvalget, og har uttale- og forslagsrett.

TIDSRAMME OG DAGSRYTME

Barnehagen åpner kl 07.00 og stenger kl. 16.15. Innenfor denne tiden har vi en kjernetid mellom kl 08.45 og 14.30. Dette er den tiden barnehagen er fullt bemannet. Den enkelte avdeling gir informasjon om hvilken dagsrytme de har. Dagsrytmen kan variere/endres gjennom året.

Vi har seks kurs- og planleggingsdager i løpet av året, og da er barnehagen stengt. I 2019-2020 er det følgende dager: 16/8, 19/08, 3/1, 22/5 og 22/6. Den siste planleggingsdagen er ikke fastsatt, da det er nettverket som styrer denne.

Barnehagen har stengt i romjula og onsdag før påske.

Tre uker i juli/august er vi med på et felles somertilbud for alle barnehagene i kommunen. Det rulleres mellom barnehagene hvor dette tilbudet blir gitt.

NOEN AV VERKTØYENE VÅRE

Realfagsløyper – et nettbasert «pakke» som har fokus på å øke personalets kompetanse innenfor realfag.

Steg for steg – et program som brukes i arbeidet med å utvikle barnas sosiale kompetanse.

Start – steg for steg's program for de aller minste barna

Alle med – et observasjonsverktøy for barnets helhetlige utvikling.

TRAS – et observasjonsverktøy spesielt for språklig og kommunikativ utvikling, som brukes etter avtale med foresatte.

SAMARBIEDSPARTNERE

Barnehagen kan samarbeide med skolen, PPT, barnevernstjenesten, helsestasjonen, fysioterapeut og tannhelsetjenesten.